

«Sempre he intentat treballar amb el màxim de gent i pensar que la raó no és monopoli de ningú»

ENTREVISTA. Adam Majà³ Garriga És l'actual director de l'Oficina de Drets Civils i Polítics de la Generalitat de Catalunya, ha estat Comissionat del Centre Històric de Manresa, va ser dirigent local de la CUP durant trenta anys, membre del seu Secretariat Nacional del 2007 fins al 2013 i regidor de l'Ajuntament de Manresa entre 2007 i 2015.

Foto: Francesc Rubí.

Militant del Moviment de Defensa de la Terra (MDT) del 1987 al 1991 i un dels impulsors de la Festa Major Alternativa, de l'Ateneu Popular La Seca i dels Concerts de rock a la Pista Castell de finals dels 80 i principis de la dècada dels 90, també ha estat membre actiu de l'Assemblea Antimilitarista del Bages i insubmís condemnat a dos anys, quatre mesos i un dia de presó, però indultat a proposta del jutge. Llicenciat en Filologia Alemanya, actualment és militant de l'ANC de Berga.

? Què t'ha portat a viure a Berga?

? La meua companya. Quan vam decidir anar a viure junts podíem triar entre Manresa i Berga, però a mi em venia de gust canviar d'aires. La veritat és que a Berga, amb 50 anys, i amb la canalla, hi estic molt bé. Amb 20 anys se'm faria molt petit. El poble m'ha acollit molt bé i he fet nous amics. Tinc la natura molt a prop. Això no vol dir que sigui molt més poble que la ciutat de Manresa i penso que s'assembla més a Sallent o a Navàs.

? El teu pare va ser un destacat dirigent local del PSUC. Què n'has après?

? De la seva etapa política poca cosa en puc dir perquè era molt petit. Ara s'ha fet independentista, però continua sent comunista i veient les coses bastant com abans. És cert que hem discutit molt tota la vida de política, a la taula del menjador de casa, i n'he après molt. El que més em separa d'ell és la concepció de la política. La seva posició és més moral i la meua més pragmàtica. Aquí és on xoquem de vegades. La meua mare en canvi no ha viscut la política d'una manera tan intensa, però ara sí, ja que està molt implicada amb l'ANC.

Cafè L'Havana

«L'endemà de les detencions de David Martínez, Jordi Bardina, Esteve Comellas i d'altres, membres de la Policia Nacional van entrar amb metralladores a L'Havana per deixar-nos clar que ens estaven controlant»

? Quina valoració fas dels teus quinze anys al front del Cafè L'Havana?

? Era un punt de trobada de gent amb inquietuds polítiques independentistes i de l'àmbit de l'extrema esquerra, i d'altres amb sensibilitat cultural. Una clientela diferent de l'habitual dels bars tradicionals i un públic força divers. Recordo anècdotes, com una baralla dins del bar amb uns "fatxes"; vam patir algunes pintades de grups feixistes. La policia nacional, hi va haver una època que ens molestava sovint: una vegada recordo que van venir a demanar el carnet d'identitat als clients dins del bar fins al punt que un agent va treure un client a punta de pistola, només pel fet

de dir-li que no el toqués. O quan van ser detinguts els manresans David Martínez, Jordi Bardina, Esteve Comellas i d'altres, l'endemà alguns membres d'aquest cos policial van entrar amb metralladores al local per atemorir i deixar-nos clar que ens estaven controlant.

? Durant aquests anys que treballes a L'Havana, a quines altres activitats et dediques?

? Treballo per constituir la CUP a Manresa i participo de mogudes diverses com ara la Festa Major Alternativa, que vam muntar el 1992, perquè l'oficial era molt avorrida. Enteníem que la Festa s'havia de desenvolupar al centre de la ciutat per transformar-la durant uns dies, gratuïta i reivindicativa. També començo a jugar a rugbi una mica més tard, a partir de 1995. Així vaig passant els anys.

? Alguns dels concerts de rock a la pista Castell van acabar a bufetades, oi?

? Sí, recordo tres concerts en què hi van haver garrotades. Els organitzava l'MDT o el Comitè de Solidaritat amb els Patriotes Catalans, l'Ateneu Popular La Seca i d'altres col·lectius, on no érem exactament els mateixos, però teníem complicitat. Recordo el 1989 un concert per protestar per les detencions de Sebastià Datzira i Marcel·lí Canet, que va ser interromput per la presència dels "fatxes" que s'hi van presentar amb còctels molotov. Nosaltres els esperàvem i els vam atonyinar, però després ells es van dedicar a perseguir i picar gent que sortia del concert, com per exemple el cantant dels Pets. Era una època en què muntàvem uns concerts de rock que no es feien enlloc més, llevat de Barcelona, de manera que venia gent d'arreu. Es van acabar quan es normalitza el fet d'organitzar concerts, ja sigui al Sielu o la Stroika.

? Personalment, també havies tingut problemes amb els feixistes?

? Sí. A finals dels 80 i començament dels 90 hi havia a Manresa un grup d'ultres molt actius. Havíem tingut batusses al carrer o enganxant cartells en algunes eleccions. Em van empaitar diverses vegades i quan vivia al carrer de la Séquia m'havien pintat a la paret de casa la frase «Rojo que te cojo». La majoria d'aquells "fatxes" eren els mateixos que durant uns anys es reunien al bar Stage, just davant de casa meua. Entre ells hi havia un ambient força plural amb gent que eren fills de militars, "pijos" que procedien de cases acomodades, gent de barriades castellanoparlants: tot plegat una barreja curiosa.

? Des de quan sents afició per la pràctica i com a espectador de rugbi?

? Des de jovenet. Sabia que als anys 60 el professor de francès Jacques Jordà havia organitzat un partit de rugbi al Pujolet entre el Barcelona i un equip francès. El 1995 es va constituir el Club Castellet a Sant Vicenç, amb el professor d'educació física Sergi Martínez al capdavant. Amb ells, vaig jugar tres anys. Quan va plegar, vaig jugar 9 anys amb el Vic. El 2011 es va formar el Manresa Rugby Club, amb qui vaig jugar fins a l'any passat, amb 49 anys; en aquest cas, amb l'equip B. Com a espectadors anàvem sovint a veure l'USAP de Perpinyà, tant al seu camp com a Anglaterra, Escòcia i Gal·les quan jugava la Copa d'Europa. Havíem format a Manresa la penya Moscat, però no va reeixir.

La CUP

? Quina ha estat la teua trajectòria a la CUP?

? Vaig començar a l'MDT i vam muntar la CUP l'any 1991. M'hi vaig estar 30 anys. M'he presentat a set eleccions municipals i el 2007 vam entrar com a regidors a l'Ajuntament. La meua feina durant molts anys va ser treballar dins la CUP manresana per fer-la créixer i de fet ho vam aconseguir, vam doblar resultats en algunes de les eleccions. Encara que no sempre la persistència obté els seus fruits, en aquest cas, sí. El 2007 vaig entrar també al Secretariat Nacional, on vaig estar-hi fins al 2013. Després encara vaig aguantar fins a les eleccions municipals i autonòmiques del 2015, en què vaig estar treballant com a alliberat, per muntar les

dues campanyes electorals. Vaig tenir la sort de viure l'ascens de la CUP i participar-hi. De tot plegat, n'estic molt content.

? Com valeres la teva etapa dins l'Ajuntament?

? Hi vam aprendre molt, tant del funcionament de la institució com de la ciutat. Vaig entendre que tothom té una part de raó, encara que no hi estigués d'acord, o fins i tot, als antípodes polítics, però en canvi té preocupacions amb les quals em podia identificar. Vaig aprendre a ser menys sectari i dogmàtic. Vaig estar-hi en l'última legislatura del tripartit i la primera de Convergència i en totes dues vam fer oposició, però també propostes, algunes de les quals es van acabar assumint. A la darrera època, vam intentar explicar i dibuixar una alternativa per a la Manresa que nosaltres voldríem si manéssim.

? Per què decideixes abandonar la CUP?

? Soc partidari sempre d'una autonomia personal i de les diferents sensibilitats de la CUP m'identificava més amb Poble Lliure, ja que la majoria proveníem de l'MDT. Durant els anys que en vaig formar part, malgrat haver fet bona feina i estar-ne content, sempre vaig mantenir discussions amb d'altres companys, ja que moltes qüestions no les vèiem gens igual. Amb un sector cada vegada més majoritari de la CUP, hi tenia moltes diferències polítiques. El 2009 faig una entrada al meu blog, on proposava que la CUP donés suport a Oriol Junqueras, que aleshores era un independent, que havia col·laborat amb nosaltres, pel que feia a les eleccions europees. Això em va crear moltes crítiques fins al punt que vaig deixar de ser portaveu de la CUP. Hi havia moltes diferències, també amb la pluralitat interna. Quan aquests sectors van agafant més pes dins la Candidatura, em vaig sentint més incòmode i finalment plego. Hi ha sectors a la CUP que sempre els ha costat molt treballar amb d'altra gent, fet que es va reflectir clarament amb el procés. Un sector no volia saber res de l'ANC, ni de les mobilitzacions unitàries. És una actitud sectària que els fets van corregint, però constantment va traient el cap. No m'hi sento gens identificat, perquè sempre he intentat treballar amb el màxim de gent i pensar que la raó no és monopoli de ningú. Per mi, també és evident que hi ha una excessiva distància entre el que diu i el que fa la CUP. Quan m'adono que els sectors amb què tinc més diferències cada vegada tenen més pes, em vaig desvinculant, deixo de pagar la quota i penso que el més honest és plegar.

? Què opines de la funció del Consell Comarcal del Bages?

? Tal com està plantejat serveix perquè determinats serveis de la Generalitat i de la Diputació els gestioni d'una manera més propera i descentralitzada de cara als ciutadans, sobretot en els municipis petits. Per exemple, subvencions per a menjadors. Ara bé, crec que un organisme supramunicipal amb competències urbanístiques seria necessari. Per exemple, no té cap sentit que el Pla de Bages, que a la pràctica és una sola unitat urbanística, no tingui un organisme que l'ordini de manera global, sinó que cada municipi fa la guerra pel seu cantó i les conseqüències són desastroses. El Consell Comarcal tindria sentit si fos un òrgan de planificació conjunta i amb capacitat política normativa. A més de la planificació urbanística, hauria de regular la gestió del transport públic, per exemple amb Sant Joan de Vilatorrada, promoció turística i territorial...

Foto: Francesc Rubí.

Comissionat

? Com a Comissionat del Centre Històric de Manresa, quines eren les teves funcions?

? Múltiples. Es tractava de millorar el Centre Històric en totes les diferents facetes que estan interrelacionades. És a dir, en matèria d'habitatge, dinamització cultural, de cohesió social... Calia potenciar la funció de Centre Històric. Sempre he dit que no he anat mai a salvar el Barri Antic ni a

transformar-lo, perquè entre d'altres coses m'agrada molt tal com és. Mai no he cregut que estava tan malament ni que sigui un mort que cal ressuscitar. Per a mi, és un barri fantàstic amb algunes mancances. Per exemple, cal actuar sobre un parc d'habitatges vell i degradat que fa que estigui buit; hi ha uns carrers que abans eren comercials i ara han perdut pistonada i cal veure si es poden recuperar com a vials cívics, és a dir, com a espais de relació social. També té alguns problemes de dèficits urbanístics, que comporten manca de mobilitat i cal actuar. El fet que hi hagi molts edificis degradats fa que s'hi concentri més població amb menys recursos. Per tant, requereix també més intervenció social. Però, alerta! El barri no genera pobresa, sinó que l'atrau. Per tant, no és una problema del barri, sinó de la ciutat, i diria més, de la societat.

? Com valoren el concepte de Centre Històric?

? La funció més important del Barri Antic o del Centre Històric és el d'espai de trobada dels manresans, veïns i visitants. Per a mi, el Barri Vell té un conjunt de places i placetes fantàstiques boniques i agradables, que poques ciutats de Catalunya, tenen. A més a més, ha de ser una barri actiu, on visqui gent, amb un nivell adquisitiu mitjà, on la franja de gent principal que hi hagi tingui un nivell com la mitjana de la ciutat. Penso que el nostre Barri Vell té un patrimoni històric i cultural important amb capacitat per generar visitants, activitat econòmica, sobretot perquè dona identitat al conjunt de la ciutat. Pel que fa a la valoració del concepte Centre Històric, se suposa que és un terme més fàcil d'entendre per als visitants de la ciutat en ser homologable a d'altres llocs i perquè el Barri Antic és estrictament dintre muralles, mentre que el nou terme inclou també l'hospital de Sant Andreu i les Escodines fins a la Cova. Penso que és exactament el que abans s'havia dit el nucli antic, en l'època del tripartit i del pla de barris. Com que la paraula nucli antic semblava molt tècnica i burocràtica va ser substituïda per Centre Històric. Des del meu punt de vista, per als manresans seria bo recuperar el concepte de Barri Vell, que és el que se n'ha dit tota la vida en l'àmbit popular.

? El Barri Vell manté els seus problemes gairebé atàvics?

? És obvi que ha canviat moltíssim pel que fa a places, carrers, botigues, edificis i penso que és un barri en constant transformació, independentment que es faci més bé o més malament. L'Ajuntament ha comès errors, però el gran problema de la rehabilitació urbanística i arquitectònica és culpa de la iniciativa privada que no hi vol invertir. L'Ajuntament no pot comprar tots els edificis i rehabilitar-los. Moltes de les darreres inversions que s'han fet en residencial privat a la zona les han fet gent de fora de Manresa.

Oficina de Drets Civils i Polítics

? Quines són les teves tasques com a director de l'Oficina de Drets Civils i Polítics?

? El que pretén el Govern és tenir un instrument per donar resposta a l'augment de l'autoritarisme en general i al retrocés en els drets civils i polítics que es produeix a molts llocs d'Europa, però de manera especial a l'estat espanyol i a Catalunya. Calia una oficina que s'hi dedicés específicament. Fem divulgació, reflexió i debats sobre els drets civils i polítics; atenem queixes personals i de col·lectius, assessorem als serveis de la Generalitat en aquesta matèria, inclosos Interior i Justícia; és a dir, Policia i Serveis Penitenciaris, àmbits molt sensibles, on nosaltres diem la nostra, tot i que ens fan el cas que volen. També redactem informes i fem de pont entre el Govern i les moltes entitats relacionades amb aquests àmbits, des de l'Institut Català de Drets Humans, Centre UNESCO, Amnistia Internacional, i també altres col·lectius i entitats que han sortit des de l'Octubre del 2017.

? Ha servit per evitar la proliferació de "fatxes" al carrer o col·lectius incívics que es carreguen els llaços grossos?

? En una roda de premsa dels primers tres mesos de l'Oficina, vam explicar que ens preocupava molt específicament l'actuació d'una pila de grups que, tot i que no són obertament d'ultradreta, sí

que hi estant vinculats, i amb l'excusa de mantenir una suposada neutralitat de l'espai públic, que ningú no sap exactament que és, es dediquen a anar per tot el territori a amenaçar, fer destrosses, prendre coses que no són seves o intimidar. Ens preocupa específicament aquesta xarxa perquè són uns grups molt actius, que actuen amb les mateixes consignes, per tant, formen part d'una estratègia. De moment no agredeixen directament, però tenen una actitud molt provocadora. De manera que no descartem que si l'actitud política del país canvia, també poden intensificar el seu nivell de violència. A l'octubre del 2017, hi va haver moltes agressions físiques. Després van disminuir i es van dedicar més a atacar edificis amb domicilis particulars, robant estelades o pancartes. Però, continua sent una xarxa perillosa contra la qual cal cridar l'atenció.

? Quines mesures porteu a terme per evitar aquestes accions?

? Des de l'Oficina de Drets Civils estem fent una campanya on expliquen a tothom i particularment als ajuntaments que han de prendre acords de Ple per posar banderes allà on ho creguin oportú (plaça de l'Onze de Setembre o Collbaix) i després tenen tot el dret a posar denúncies no només per robatori de pancartes o estelades, sinó per intimidació, atac a la pluralitat política i la llibertat d'expressió, per assalt a un edifici públic, per tal de fer evident l'actuació política dels grups assetjadors que està tipificada al Codi Penal. Aquests grups pretenen crear crispació i escenificar el discurs de Ciudadanos, d'un conflicte al carrer. Hi ha una coincidència evident entre els grups violents i el discurs de Ciudadanos.

? A quina candidatura donaràs suport en les properes eleccions municipals?

? Estic empadronat a Berga, que és on he de votar. No em posicionaré a favor de cap partit polític, perquè no vull anar en contra de ningú. Considero que Valentí Junyent ha estat un bon alcalde de Manresa i li estic agraït que confiés en mi, en atorgar-me una feina que em va agradar molt. No vull perjudicar la CUP, candidatura amb la qual m'he presentat durant set eleccions i penso que han fet una bona aposta obrint-se cap Esquerra Unida i d'altres sectors. I tampoc no vull perjudicar ERC, perquè en aquests moments estic treballant amb ells i m'hi sento molt integrat.

El Perfil

Foto: Francesc Rubí.

Adam Majó Garriga neix a Manresa el 15 de desembre de 1968. De pares manresans jubilats: Ramon, exfuncionari de Correus, i Montse, que va ser mestra d'escola pública, els darrers anys del Puigberenguer. Té una germana, Laia, que és psicòloga. Des de fa sis anys viu a Berga, amb la seva companya Neus Moneo, amb qui tenen dos fills: Eulàlia i Oleguer. Comença a estudiar a la Flama fins a vuitè d'EGB, d'on passa a l'institut Pius Font i Quer fins a COU. Estudia dos anys a la Marina Civil i s'agafa un any sabàtic, amb estada a Nicaragua, en l'època del Front Sandinista. Des del 1987 milita al Moviment de Defensa de la Terra (MDT), des d'on el 1991 participa en la creació de la CUP (Candidatura d'Unitat Popular), que preveu el treball institucional i s'obre a d'altres sectors socials.

Durant tres estius treballa a Correus de Manresa fins que decideix obrir el Cafè l'Havana amb Roger Vicente i David Cervera. S'hi estarà quinze anys. Impulsa els concerts de rock a la pista Castell des del 1989. Un any després, des de l'MDT impulsa l'Ateneu Popular La Seca, del carrer Jorbetes, que va atreure gent de tota la comarca de Bages, o el Comitè de Solidaritat amb els Patriotes Catalans. Conjuntament amb d'altres, tiren endavant la Festa Major Alternativa i col·laboren amb l'Assemblea Antimilitarista del Bages, que aplegava el moviment d'insubmisos. El 1995 comença a jugar a rugbi amb el Club Castellet. Del 2002 al 2006 estudia alemany a l'Escola Oficial d'Idiomes i posteriorment es llicencia en Filologia Alemanya a la Universitat de Barcelona. Mentrestant fa feines de cambrer al Vermell, recepcionista a l'Alberg del Carme i classes d'anglès i d'alemany en diverses escoles d'idiomes. Quan a finals del 2007 Roger Torras decideix plegar com a regidor de la CUP a l'Ajuntament de Manresa, el substitueix a partir del 21

de març de 2008. Hi continua la propera legislatura, del 2011 al 2015, on es presenta com a cap de llista. Renova com a regidor en companyia de Jordi Masdeu i és el representant de la CUP al Consell Comarcal del Bages. A proposta de Valentí Junyent, arran del Pacte entre Convergència i ERC, és nomenat Comissionat del Centre Històric, càrrec que exerceix des del febrer de 2016. El 2017 abandona la CUP i el setembre del 2018 és nomenat director de l'Oficina de Drets Civils i Polítics de la Generalitat de Catalunya, que depèn de Vicepresidència i té la seu a la Rambla de Catalunya de Barcelona, conjuntament amb Economia i Hisenda.